

Landet lär #46 Så möter vi samhällets utmaningar: Om social innovation i teori och praktik

Hej och välkomna till landet där jag heter Sara Uddemar och jobbar på landsbyggsnätverkets kansli.

Det här är årets första seminarium och idag ska det handla om hur vi kan möta samhällets utmaningar med hjälp av sociala innovationer. Dagens föreläsare är Malin Lindberg som är professor vid Luleå tekniska universitet. Det här avsnittet spelas in och du kan se det igen när du vill på vår webb. Adressen till landsbyggsnätverket 1c snedstreck landet lagar.

Där kan också läsa mer om våra kommande seminarier. Nästa avsnitt är den andra februari och då ska det handla om Tillväxtverkets. Formerna för framgångsrik och framgångsrikt service, arbetar i hela landet och föreläser. Då gör Camilla Jäger hem.

Du som tittar kan välja att följa det här seminariet i webbläsaren eller genom att ladda ner som klientenheten till din dator eller mobiltelefon som en app. Om du har den här klienten så får du tillgång till alla funktioner som finns i webben. Men om du inte kan eller vill ladda ner klienten så kommer du ändå kunna se och höra det som sägs här direkt i webbläsaren. Om du har några tekniska problem så brukar det mesta lösas om du går ur programmet och sedan kommer tillbaka in igen. Det finns också en del funktioner som är bra att hålla koll på. Längst ned till vänster så har du AudioSettings där du gör dina ljudinställningar. Du själv kommer varken att höras eller synas i det här seminariet. Däremot kommer du att kunna skriva frågor och kommentarer i chatten. Den knappen finns här i listan nedanför och här har vi en chatt. Moderator som samlar in alla era frågor och så ställer jag dem till Malin efteråt.

Ett tips är att ha öppet den där chatten. Klicka på knappen så får du snabbt den så har du koll på vad som skrivs där hela tiden. När du ska skicka ett meddelande där, då är det bäst att välja. Pennalisen tändes för då kan ditt meddelande avallihopa. Vilket är roligt så klart och vi kommer hålla på till klockan kvart i ett i dag ungefär.

Innan vi släpper in dagens föreläsare

vill jag veta lite mer om er.

Ni ska få upp en ruta här på skärmen och fylla i var nifinns någonstans just nu och då ska ni kryssa i om ni finnsi Stockholm, Göteborg, Malmö, annan stad,tätort eller landsbygd. Och så fyller ni också i om ni finnsi Norrland, Svealand eller Götaland.

Ser att det rasslar in lite här. Jag ska alldeles straxpresentera så att ni ser hur det ser ut.

Ska vi se. Ska vi trycka på kontoret på knapparnaockså här. Vi ser att ni allra flest som kryssat i att ni finnsi landsbygd. Ni är lika många i Svealandsom Götaland, men en del i Norrland också. Ganska braspridning generellt. Tycker det ser ut som jättekul att ni är så många som har hittathit i alla fall. Jag tror det är jättespännande föreläsning det här.

Då har det blivit dags att släppa in våra föreläsare.Malin Lindberg är med oss. Jag är med. Hej!Hej! Välkommen! Tack! Du är juprofessor i genus och teknik vid Luleå tekniskauniversitet. Du forskar om social innovationi den ideella, offentliga och privata sektorn

och innan du sätter igång mallen ska jag också säga till er tittare attdet kommer att gå att ladda ner den här presentationen som ska visas somen pdf. Den kommer finnas på våran webb här i eftermiddag tillsammansmed inspelningen. Och ni får som sagt gärna ställa frågor i chatten. Pennalismen tändsför syns frågan för alla då som vanligt? Om du känner dig redo såtycker jag vi kör igång. Det gör vi.Vi rivstartade lunchen, seminariet med att jag försökerdela den här presentationen. Jag tänkte visa för er.

Så den ska synas nu, annars får man hojtatill i chatten. Det ser bra ut.

Gud så ska Adam och Sara nämnde ocksåskriv frågor. Under tiden i chatten såtar vi upp dem efteråt. Det kan ju hända att man glömmer bort på slutet, attman sparar dem till dess och skriv dem under tiden det är det som är positivtmed chatten. Och som ni harförstått, jag är professor vid Luleå tekniskauniversitet, tillhör ämnet industriell design men ärprofessor inom genteknik. Idag ska jag ge en övergripandebild av det som kallas för social innovation.Och egentligen som rubriken på seminariet visar såmöter vi samhällets utmaningar om socialinnovation i teori och praktik. Jag ska ge lite exempel på vad socialinnovation kan vara i praktiken.Vad begreppet betyder, vad man innehåller det och hur vi forskarom det här tillsammans med olika samhällsaktörer.

Jag tänkte att vi rivstartar med några exempel. Här ärett urval av sociala innovationer somvi har hittat och kikat på i våra olikaforskningsprojekt. Ett

numera ganska klassiskt exempel är ju fritidsbanken som ni ser längst upp till vänster som nufinns i nästan ett hundratal kommuner runt om i Sverige som på ett innovativt sätt uppdaterat det klassiska biblioteks konceptet att man i folkbibliotek gratis kan låna böcker som de tänkt. Att sport och fritids artiklar är ju också en sån sorts vara som skulle behöva. Fler skulle behöva tillgång till utan att behöva köpa själva. Man kanske inte har råd, eller man kanske det inte är hållbart heller att köpa en racket som man kanske inte vet att man kan använda mer än två gånger. Sen har vi andra exempel här som mitt senare här Medieval City med bygggemenskaper. När man bygger tillsammans mellan medborgare, olika bygga aktörer, offentlig sektor med mera för att skapa de bostäder som man vill ha och behövs. Och jag såg i deltagarlistan också att vi har med oss egna hem fabriken från Tjörn som också är ett exempel på det.

Längst till höger sitter här med reko ringar som har fått ett uppsving senaste året. Att man som konsument går samman och får en direkt länk till producenter av lokalproducerad mat så att man kan få tillgång till det på ett smidigare och direkt och mer hållbart sätt. Längst till höger ser ni ett exempel som heter Street Business. Det blir kanske lite litet när ni ser det nu på skärmen, men de har så otroligt fin grafik kring det här. Det handlar ju om hur. Hur skapar man arbetstillfälle för människorsom lever på gatan eller i andra utsatta situationer som kan ha en skepsis mot myndigheter och inte har en ingång eller livsvillkor som gör att man kan jobba på den reguljära arbetsmarknaden. Och då har man på ett innovativt sätt, med inspiration från internationella

exempel skapat en hållbar försörjning,

till exempel genom att sälja blommor eller gatu, tidningar eller musik, spelningar eller guidade turer liknande, och gör det då genom sin egen anställningsföretag så att man kan. Man är som sin egen, men man tar hjälp av en gemensam ekonomisk förening

i mitten längst ner. Vi såg ju att

merparten som deltar i dag befinner på landsbygden och lokal servicefunktioner är ju en social innovation. Verkligen från landsbygd som har uppstått. Delvis kompensation för nedmontering av både offentlig och kommersiell service och att man skapar gemensamma punkter där man kan lokalisera olika typer av tjänster både från den privata sektorn med handel, bensinmackor med mera, från den offentliga sektorn, sjukvård, arbetsförmedling och annat. Men även från ideella ideell sektor med olika typer av fritidsverksamhet och liknande och samlokalisera det för att

bevara den här servicen på landsbygden. Det är ju organisationen Hela Sverige ska levasom har jobbat mycket och driver på det nationellt

och längst till vänster. Sen exempel som heter Sankt Mary som är Svenskakyrkans insatser för att skapa ett steg i arbetslivet för folk som har varit arbetslösa eller sjukskrivna en längre tid. Och då kan man använda i kyrkansmiljöer och även skapa särskilda miljöer, till exempel ett ljus, döper i och remake, verkstäder och liknande där man kan få en ingång till arbetslivet på ett specialanpassat sätt.

Så det är bara för att ge en första bild av vad kan social innovation vara i praktiken?

Och om man då ser till själva begreppet social innovation så är det här en generell definition som jag tycker är hjälpsamt för att förstå vad det handlar om. Social innovation är nytänkande lösningar, men även själva processerna, hur man jobbar fram, lösningar som syftar till att möta aktuella samhällsutmaningar och som även syftar till att förbättra livsvillkoren för olika typer av missgynnade grupper som man brukar säga att social innovation. Det som skiljer det från innovation generellt är att deras primära syfte är att uppnå en social förändring eller social förbättring för vissa grupper. Och sen kan det ju även vara såklart ekonomiska verksamheter eller kommersiella verksamheter involverade i hur man gör det, men det är det primära syftet. Det kan även finnas tekniska komponenter i det många använder som digitala verktyg, även i social innovation. Några exempel på samhällsutmaningar som man kan möta en av social innovation. Det handlar om allt från ohälsa, arbetslöshet, utflyttning. Så vi var inne på mer lokala samlingspunkter med minskad service på landsbygd. Bostadsbrist finns både i stad och land så att säga. Segregation i olika bostadsområden, till exempel, men även i arbetslivet och liknande klimatförändringar är ju väldigt hett just nu att man behöver innovativa lösningar för att både vi som enskilda människor ska kunna bete oss på mer hållbara sätt leva mer hållbara liv. Men också samhället ska ställa om i stort, kring med mera, med mera. Så det är bara en så att ni får någon sorts känsla för vilka typer av samhällsutmaningar som social innovation kan möta.

Och när det gäller då vilken typ av missgynnade grupper som social innovationer ofta syftar till att förbättra livsvillkoren för? Så kan det ju vara att man är missgynnad på grund av kön, ålder, språkkunskaper, ursprung, utbildning, funktionsförmåga eller annat.

Och nu har ni fått hela kartan. Olika pusselbitar här i social innovation och det som är viktigt att säga då är ju social innovation är alltid normativt i den

bemärkelsen. Det kan finnas olikauppfattningar om vem. Vad ären eftersträvansvärd social förändring? Vad är en viktig samhällsutmaningar och möta? Vilka grupper är det som är i mest akut behov av nya lösningar med mer och mer så att det blir någon sorts förhandling. Och påverkas väldigt mycket av maktrelationer i samhället. Av vilka aktörer har tolkningsföreträdere tillräckligt med resurser för att initiera socialinnovation som förbättrar livet för vissa människor?

Så det kan jag mer och i baktanken under fortsättningen av presentationen.

Och det vi alla undrar nu är ju egentligen det här. Hur kan man veta att något ären innovation som innovations? Forskaren vet det. Ofta är den där känslan av att man är lite rädd för det ordet att det gör det. Det är väl känt att innovation och innovation är väl någonting helt nytt för hela samhället.

Det vi har gjort med vår forskning att bryta ner det så att man enklare kan förstå både för oss som forskare. När vi analyserar olika exempel på social innovation, men också när man själv jobbar praktiskt med socialinnovationer så kan man se att det är. Man behöver inte gå på. Den stora frågan är en innovation utan man kan ställa sig frågan om vad är själva innehållet i det vi gör? Nyttänkande är att etablera en ny verksamhet eller en ny mötesplats eller en ny tjänst med mera.

Jag nämnde exemplet fritidsbanken tidigare. Det är ju som en ny verksamhet som etablerades och det är ju nytt på det sättet. Sen kan man fråga sig var är det här nytt i det sammanhang där initieras? Det behöver inte vara nytt för hela världen, utan någonting kan ju vara innovativt, till exempel för det verksamhetsområde som man initierar här och där. Återigen är ju fritidsbanken ett bra exempel som tog det här konceptet med gratis utlåning av böcker och ge folkbibliotek till området sport och fritidsartiklar för att fler människor ska kunna röra på sig och leva ett mer hållbart liv på olika sätt. Det kan ju också vara nytt för målgruppen. Den här målgruppen har inte haft den här typen av insatser eller lösningar i sin liv förut. Det kan även vara nytt för den plats där man utvecklade det här, att det blir innovativt i förhållande till platsen. Man brukar säga att sociala innovationer är sällan strömlinjeformade eller standardiserade på det sättet att vi har en lösning som passar på alla platser i hela världen utan att man måste ofta anpassa de sociala innovationerna just till det den plats och de förutsättningar och behov som finns på den platsen. Så om vi återigen tar exemplet Riksbanken som de löste genom att de nationellt haren standard för vad alla banker i hela Sverige måste uppnå samtidigt som man

väljer flexibilitet. Hur man kanorganisera det här lokalt på exakt vilken plats man förläggerdet på, hur man samverkar, vilka konstellationer som stårbakom och driver Friends Bank till exempel.

Sen kan man också fråga sig vem som som det härär innovativt för är själv eller eller vilka involveras i självaprocessen. Nyttänkande är att den initiativtagaren,

den organisation eller den grupp som har tagit initiativ till denna innovation, inte har jobbat på det området. Ett nytt för dem är ett nytt förhållande hur man involverar olika intressenter i det här, till exempel att man jobbar över olika samhällssektorer, gränser eller mellan olika med olika målgrupper på ett nytt sätt och inleder dem på ett nytt sätt. Och så sen sist och så. Varför är själva drivkraften och visionen nyttänkande?

Varför man vill uppfylla de härmed ouppfyllda behov? Eller det kan vara hos olika individer eller samhället i stort. Så den här kartan vill jag också ge er ganska tidigt under presentationen så att ni kan

börja bena ut. Vad finns det för olika komponenter i social innovation?

Och om vi då. Gå ännu djupare till självabegreppet innovation så har det använts på lite olika sätt och nu ska jag väl ha en koll här i mitten nu. Men, men,

jag gissar att vissa av er som inte riktigt har varit inne på socialinnovation förut associerar innovation till det här. Teknik och industri. Man tänker sig vad som på bilden är det kugghjul till exempel. Man tänker sig någonting väldigt hårt och nytt metall med hög teknisk grad. Så säg att det som är riktig innovation och historisk forskning visar att den förståelsen är innovation. Den blev inte etablerad egentligen förrän på 60 70 talet, så det är ganska nyinställning av begreppet innovation. Och att det ursprungligen

uppstod användningen av innovations begreppet i religiösa sammanhang på medeltiden.

Själva begreppet uppfanns ju såklart av de gamla grekerna som brukar sägoinvandrar att göra någonting på ett nytt sätt. Men det var i religiösa sammanhang på medeltiden som man började använda det här som benämning på människor som ville störta kyrkan eller omdana kyrkans ordning så att innovatörer var ju inte alltid populära. Men det är intressant att det innovations begreppet började användas i ett väldigt socialt och samhälleligt sammanhang senare under historien har använts för folkliga revolutioner. Väl på sjuttonhundratalet var det också revolution. De som gjorde revolution var

innovatörer och det var inte alltid heller populärt. Men sedan också samhälls reformer som den svenska välfärdsstaten och annat under 90talet också benämns i termer av innovation. Så ni ser att innovationsbegreppet har ganska lång socialt kopplad historik innan man börjar snäva in i teknik och industri. Och som ni ser längst upp där så ser ni att det som har hänt de senaste decennierna började bli nu. Så har man börjat koppla innovation återigen till mer sociala sammanhang. Kan man prata om innovation för att möta samhällsutmaningar, uppnå de globala hållbarhetsmålen, FN:s agenda 2030 med mera med mera som man. På ett sätt kan man ju säga att nutidens syn på innovation blir mer bredare och mer samhällsförändring inrymmer dessa tidigare eror. Det handlar både om teknisk utveckling, men också hur kan både sociala, tekniska lösningar bidra till en bättre och mer hållbar framtid? Men ser att det börjar droppa in frågor i chatten. Uppmuntra även fler av er att skriva under tiden vad ni funderar på eller om ni har några tankar. Reflektioner behöver inte bara vara frågetecken efter.

Här är ett exempel från just Sveriges handlingsplan för att implementera FN:s Global Agenda 2030.

I den Sveriges handlingsplan står det att Agenda 2030 förutsätter både innovation och samarbete. Man ser där att det behövs innovativa lösningar för att till exempel uppnå hållbarhetsmål nummer ett med att utrota fattigdom nummer tre med att uppnå god hälsa, välbefinnande nummer tio att minska ojämlikheten, men att det även krävs att man är innovativ i hur man samverkar för att uppnå de här.

Så social innovation i samverkan har varit ett genomgående tema i den forskningsområde hittills har gjorts om social innovation.

Och jag kan nämna det nu att det börjar finnas ganska mycket forskning både i Sverige och internationellt om social innovation. För er som är nyfiken så finns det mycket att börja fördjupa sig i efter den här presentationen

och de parter som man ser är relevanta i social innovation. Det som alla samhällssektorer och från civilsamhället där man ibland brukar kalla för ideella sektorn, tredje sektorn, frivillig. Sektorn som bidrar har vi. Jag har också forskat mycket om civilsamhället bidrar till social innovation som

handlar mycket om att de befinner sig ofta ute på marken, som man säger och i närheten av de här grupperna som behöver nytänkande lösningar. De ser även samhällsutmaningar på ett annat sätt än vad till exempel kanske en kommun eller en myndighet eller ett kommersiellt bolag gör. Civilsamhället spelar en

viktig roll för att fånga upp de här behoven, men också för att agera mäklare och intermediär när social innovation ska bedrivas i samverkan.

Det man har sett är att i och med att social innovation adresseras så pass komplexa och övergripande samhällsutmaningar så krävs det oftare att flera aktörer går samman, att det sällan är en organisation eller en aktör som själv kan utveckla lösningar som faktiskt är tillräckligt övergripande för att komma åt de orsaker som har härsakat den här samhällsutmaningar. Och som ni ser är även offentlig sektor viktig. Då har vi både på lokal nivå såklart kommuner och liknande och även på nationell nivå och med olika myndigheter spelar såklart viktig roll. Näringslivet har de interiktigt lika engagerade, visar studier både i Sverige och internationellt som är som den offentliga. Civilsamhället är social innovation, men de har också en lång tradition av det här med Corporate Social Responsibility, CSR arbete där man då använder kommersiell verksamhet för uppnå sociala syften. Det finns ju också en del i näringslivet som i sig har sociala syften, till exempel sociala företag och liknande.

Och sedan längst till höger har jag lyckats pytsa in akademien här. Forskare spelar generellt sett inte en lika framträdande roll i innovation i social innovation som i mer teknisk innovation. Teknisk innovation har man ofta med ingenjörer och tekniska forskare, men i social innovation så är det ofta expert. Rollen innehas av andra aktörer, till exempel användarna själva eller då som målgruppen för det här eller i offentlig sektor är. Civilsamhället har också mycket kunskap, men vi har ju ändå sett att akademien

spelar en roll i flera fall, även om det inte är lika vanligt och framträdande än i alla fall som i andra innovations processer.

Och det är ju då jag och jag berättar idag. Ett exempel på svenska exempel på vad som kan komma ut när akademien samverkar med civilsamhälle, offentlig sektor och näringsliv just kring social innovation.

Som ni ser läggs ner de tre rader som jag lyckas skriva in här så jag hoppas att ni ser.

Jag har ju nämnt där att det för att möta och kunna möta komplexa samhällsutmaningar som det ofta behövs samverkan för att förverkliga sociala innovationer. Men det finns ju också utmaningar. Vi ska ha mycket forskning om vad som händer med de här. Pusselbitarna på bilden har inte riktigt gått ihop med varandra. Att det knakar lite grann när den logiken i den offentliga sektorn krockar då eller möter den civilsamhällets logik och man har olika

resurser, men olika uppdrag och olika sätt att arbeta med olikatids horisonter som behöver jämkas på olika sätt.

När vi har följt olika processer för social innovation ser man att det här kan också vara en ganska. Det behövs som en innovativ process i sig bara för att lyckas samverka utöver processen för att utveckla lösningar. Vi har också sett att det finns ett dilemma mellan att skapa synergier mellan olika samhällssektorer, men också att det skapas dimridåer. Att social innovation kan kritiseras för att jag med de lösningarna bidrar bara till att dölja att den offentliga sektorn inte tar sitt ansvar för välfärden, bland annat på landsbygden, till exempel lokala servicepunkter. Att där har den offentliga sektorn ett uppdrag att förse alla människor i Sverige med den grundläggande samhällsservice som behövs och då när ideella krafter och andra går samman, skapar lokala samlingspunkter till exempel. Det blir ett sätt som gör att man inte det blir, inte blir lika tydligt att den offentliga sektorn inte tar sitt ansvar. Så det blir en fråga om ansvarsfördelning. Vem är egentligen med ansvar för att skapa nya lösningar eller bidra till det? Och nu tänkte jag bara visa lite exempel på vad vi har utvecklat i samarbetet mellan akademi och samhällsaktörer. Här är en verktygslådan när man vill utveckla sociala innovationer som vi tog fram tillsammans med bland annat Egnahems fabriken som är i dag och nio andra projekt som drevs runt om i Sverige de senaste åren som avslutades nu förra året. De fick finansiering från Vinnova för att utveckla sociala innovationer för att motverka segregation,

segregation i bostadsområden, arbetslivet,

utbildning, skola med mera med mera. Deras lärdomar har vi utöver att vi publicerar forskningsrapporter om det här som vi också ska visa. Alldeles strax så har vi även tagit fram den här lådan. Några av er kanske intresserade av att se

och kolla på den efter den här presentationen och länkar till höger ser ni den länken. Jag tror inteklickbara är rätt format, men som jag nämnde kommer hela presentationen kommer att ligga sen också på landsbygden att verkets webb efteråt får se den. Men jag ville visa att det här är ett exempel på hur akademisk kunskap och praktiska erfarenheter kan vägas ihop för att skapa något som både är vetenskapligt kvalitetssäkrat. Och man ska kalla det för det och praktiskt användbart för de aktörer som jobbar med att utveckla sociala innovationer.

Ett annat exempel är den här verktygslådan som då är till för dem som ska stötta sociala innovatörer att förverkliga sina innovationer. Det är vad ett projekt som heter Joint Way som också finansieras av Vinnova och webbsidan. Som ni

ser så klickarman där på läs mer Om ni går in på en riktig hemsida så kommer ni hitta en massa olika verktyg. För hur kan vi då som innovationsfrämjare möta och stötta de innovatörer som kommer till oss med rådgivning eller annan typ av hjälp för att förverkliga sina sociala innovationer. Det är också samverkan mellan innovationsfrämjare i olika delar av Sverige

som akademiker. Innovationsforskare har bidragit med kunskap och analyser till det här. Vi har även haft med ideella aktörer, bland annat vittnet, Skåne eller jämställd utveckling Skåne som de heter nu. För att integrera också ett inkluderande perspektiv i det här.

En tredje exempel. Den här modellen som vi tog fram också i samarbete mellan innovationsforskare, sociala innovatörer och innovationsfrämjare. För att synliggöra de värden som social innovation skapar för det vi märkte hos många sociala innovatörer är att när de söker se till att de vill ha rådgivning eller behöver finansiering för att förverkliga sina innovationer eller bara behöver kommunicera. Varför den här lösningen är bra för samhället så är de befintliga sätten att synliggöra värden och innovationer ganska snäva och väldigt anpassade till tekniska och kommersiella innovationer. Så vi ville ta fram en modell där de kan synliggöra sina värden. Och som ni ser på den här bilden så handlar det om att synliggöra. Vilka värden skapar vi för samhället i stort? Vilka värden skapar vi för enskilda individer? Vilka värden skapar vi för olika typer av organisationer?

På den här bilden ser vi exemplet Bright Yourself som är ett webbaserat program för att skriva sig ur trauman

och de vänder de utbildade coacher som kan komma till olika grupper i den här right yourself metoden, som bland annat Svenska kyrkan använt den här metoden väldigt mycket. Här har de varit med i det här projektet. De har fyllt i vad de skapar för världen. På de här olika nivåerna på samhällsnivå så bidrar det till minskade samhällskostnader i deras innovation. För att människor få ett sätt att hantera sina trauman som gör att de kanske inte behöver varasjukskrivna lika mycket på individnivå, så bidrar till att åter skapa steget, jagat att åter få sin röst när man har drabbats av trauman. Att hitta sin egen återfårmakten över den berättelsen, erfarenheten i historien och kunna göra mer medvetna livsval utifrån det. Och som organisation, till exempel om en arbetsgivare köper in den här metoden så att deras anställda ska kunna få tillgång eller genomgå den eller att målgruppen är organisation för tillgång, så kommer ju organisationen också att stärka sin konkurrenskraft för att få mer

hälsosamma medarbetare och kanske nå sinverksamhets mål och liknande. Och så ska jag säga tack till Zara också. Jag säger att nu börjar vi avrunda strax.

Här ser ni några exempel på forskningsrapporter som vi hartagit fram utifrån de processer kring social innovation som vi har studerat. Jag kommer att visa er en övergripande länk på slutet där ni kan gå in för att hitta de olika rapporterna. Jag vill bara flagga för att vi har gjort en särskild studie av de projekt som finansieras av Europeiska socialfonden i Sverige. De senaste två perioderna jobbar de med social innovation i praktiken. Det står inskrivet i Social Formsprogrammet att de projekt som finansieras ska. Det är det som är helgrundtanken med det, att de ska bidra med nytänkande lösningar på samhällsutmaningar inom arbetslivet. I mitten ser ni den här forskningsrapporten under tidigare om hur de här projekten för att utveckla sociala innovationer minska segregation. Erfarenheterna från dem har vi sammanställt i den här rapporten som heter Innovations Lab för social inkludering.

Och längst till höger har jag och Cecilia Nannfeldt, som är forskare vid Svenska kyrkan, skrivit en bok om Hur involverar man i civilsamhället? Det fanns knappt någon forskning och kunskap om det. Det finns väldigt mycket innovationsforskning om hur man investerar i företag och i industriella sammanhang, delvis också i kommuner och myndigheter. Men väldigt lite kunskap om hur man gör det här. Ideella organisationer som verkligen är innovativa i att utveckla verksamheter för att möta olika målgrupper.

Den boken rekommenderar jag också er att kika vidare på intresserade. I våra olika forskningsstudier så har vi kunnat urskilja ett behov just som vi sa av ideella organisationer hur de jobbar med innovativa insatser och särskilt inom arbetsområden. Vi såg att de var väldigt aktiva i ideella organisationer med att utveckla lösningar just för människor som står långt från arbetsmarknaden. För de finns ju ofta de, till exempel idrottsförening. De ser ju ofta unga personer som hamnar utanför samhället och ser om det finns behov av detta och utveckla de verksamheter för att föra samman arbetsgivare och arbetstagare som har svårt att komma in på arbetsmarknaden. Så det här är ett exempel på ett aktuellt forskningsprojekt som vi driver nu och där vi har kartlagt 73 exempel. Ni har lagt in några här nere som vi bara ska få en bild av vad det handlar om. Jag ska inte gå in på de nu. Om ni har fler exempel på ideella organisationer som jobbar med inkludering på ett innovativt sätt? Tipsa oss! Maila mig och så tar vi med dem i kartläggningen också.

Det här projektet drivs tillsammans med Johan Widmark på Ersta och se till att vårt fält vid Uppsala svenska kyrka som jag skrev den här boken om med tillsammans med tidigare.

Den sista bilden jag tänkte visa är.

En slutsats som vi har dragit från de här projekten

och det är att vi ser framgångsrika sociala innovationer, de som har lyckats bidra till hållbar samhällsförändring. De kännetecknas av att de har lyckats pussla ihop ett antal pusselbitar. Jag tänkte bara visa dem. Det här blir en väldigt komplex bild. Men som sagt, fint finns den här presentationen sedan på webben. Om ni vill fördjupa och ni kan även läsa våra rapporter och få en bättre bild. Det handlar ju om att först och främst behöva identifiera samhällsutmaningar. Som jag var inne på från början. Inte är det självklart. Vem är det som bestämmervad som är relevant samhällsutmaningar eller som är till ett akut för att hantera det? Kan ni göra skillnad på vad en ideell organisation ser, vad en enskild person ser, vad en kommun ser. Ett företag är ett bolag och sedan också att man måste analysera den samhällsordningen. Den finns ju inte bara, utan man måste se vad orsak och verkan i det här för att faktiskt kunna utveckla lösningar som fungerar. Att en kritik mot de befintliga lösningar i samhället är oftast att om de skrapar på ytan, att man försöker hantera någonting, en effekt av någonting, inte själva grundorsaken. Därför behöver man ju verkligen analysera det här. Sen gäller det som vi ser det till höger att mobilisera de resurser och intressenter som behövs för att kunna möta den här för att kunna adressera den här komplexiteten i den ofta ganska övergripande samhällsutmaningar. Vilka aktörer är relevanta för områden som vi bör hänga med i det här? Vilka resurser behöver vi i form av finansiering, personal, kunskaper med mera? Det är ju en resa i sig eftersom finansieringssystemet för innovationer sällan är anpassat till just till social innovation.

Sedan när är det som vi är inne på också? Hur ska man samverka med berörda samhällsaktörer? Hur skapar vi konstellationer över sektorns gränser? Till exempel fritidsbanken som lokalt ofta drivs i samverkan med kommun, en idrottsförening och Svenska kyrkan till exempel. Och sedan också att sammankopplad med de människor som berörs av det här.

Social innovation kännetecknas ofta av att man måste ha med en liten grupp experter som sitter och utvecklar lösningar för större grupper som ska använda det här, utan man måste ha med de grupper som berörs direkt för att förstå. Vad är egentligen orsak och verkan i det här och vilken form behöver innovationerna för att kunna vara användbara och tillgängliga

människors liv? Och sen kommer vi till den här pusselbitarna som man brukar förknippa med innovation. Som ni ser, social innovation är så många steg som man måste tänka på innan man börjar tänka på själva utformningen av innovationen. Det handlar inte om att börja med att tänka att vi skulle behöva utveckla en ny app utan att det är ett steg som kommer mycket senare när man har förstått. Vad är orsaken och verkliga samhällsutmaningar? Vilka aktörer är relevanta och bra? Hur kan vi involvera dem som berörs för att förstå och utveckla lösningar? Då kan man börja forma det här, hitta en form. Ska det vara en app eller ska det vara något helt annat? Det kanske är en social lösning som inte är fysisk så att säga.

Och att testa det här och implementera och skala upp och sprida. Det är också en utmaning i social innovation att det finns ju ofta flera platser än den ursprungliga platsen där den här lösningen kan komma till nytta. Men som jag nämnde tidigare är det inte säkert att det går att ha en universell form för det eftersom alla platser kan se olika ut och kan finnas olika behov hos olika målgrupper på olika platser och man behöver ofta anpassa sig sedan så att det ofta saknas kanaler för att skala upp och sprida det här. Det behövs ju tid, finansiering,

upparbetade kontaktytor. Till exempel jobbar Svenska kyrkan numera med att sprida den här sociala innovationen Sankt Mary, som jag berättade om i början som då har utvecklats till en församling i Svenska kyrkan i Västerås stift och sedan då det finns många församlingar i hela Sverige som skulle kunna använda det här. Jag ska sluta alldeles extra med den utmaningen att skala upp. Det är ju en intressant process, inte helt enkel. Det tar ofta lång tid att skala upp och slutsatsen är ju att de här pusselbitarna kombinerade om att det på så sätt som man kan uppnå värdeskapande och att det både är på individnivå, organisationsnivå och samhällsnivå för att skapa en långsiktig förändring som man måste tänka på tre nivåer samtidigt. Och här kan ni hitta mer information och inspiration kring det här.

Så jättebra. Tack för det Malin! Jag smyger in lite. Vi måste komma i gång med frågan. Här kommer lite frågor i stort tack för detta. Var jätteintressant att se och Malins mailadress kommer att komma upp i bild här i slutet också. Så då kan ni höra av er till henne med nya frågor eller om ni vill ha något annat inspel. Vi sätter igång med frågorna här. Johan undrar varför avgränsa definitionerna av sociala innovationer till att förbättra livsvillkoren för missgynnade grupper? Varför inte vidgade till att kunna vara till nytta för alla människor? Det vi har sett är att man ofta skriver också att det är främst för missgynnade grupper. Det finns olika typer av sociala innovationer, såklart. Men i grunden handlar ju

social innovation om den frågan. Vem är det som behöver förbättrade livsvillkor? Då är det ofta för att man är missgynnad på något sätt, så att säga. Så ofta brukar man säga. Det finns inget perfekt begrepp för vad man kallar för missgynnade grupper eller inte. Men det är ofta det man ser att till exempel när det gäller samhällsområden som arbetslöshet så är det ju sällan de som redan har jobb som tillkommit. Däremot kan man ju på arbetsplatsen vara missgynnad, till exempel som kvinna eller på grund av språkkunskaper eller eller annat. Och sen kan man ju också. Det kan ju också vara en social innovation som är riktad till en viss grupp men som ger positiva effekter för fler. Så det är det man säger att social innovation i och med att det syftar till social förändring och social förbättring så är det ofta olika missgynnade grupper som det handlar om och ofta bedömer man de mest behov av lösningar som samhället inte har kunnat möta tidigare. Men det är inte en helt klar linje mot att vem är som verkligen är en missgynnad grupp eller har behov av det här i just det här sammanhanget?

Jättebra. Då har vi rätt ut det där och vi går vidare med en fråga från Tina. Vad jag förstår är både sociala företag, kooperativ och civilsamhällets aktörer färre än i många andra länder. Det beror ju såklart på att vi säkert har haft en stark välfärdsstat tillsnyss. Vad kan det mer bero på? Vore intressant att få Malins reflektioner på det här på frågan där man inte.

Kan tolka det själv där det jättestora i det kopplas ju till och det ska vi säga. Det är inte så att vi har få ideella organisationer i Sverige, tvärtom, vi har ju hundratals ideella organisationer i Sverige. Det som man brukar säga är att Sverige är de ideella organisationerna har en ganska begränsad roll just i välfärden, eller i allafall i dagens samhälle. Men tittar vi några hundra år tillbaka så är det ju så att många av dem väljer lösningar som vi har i dag som skola, barnomsorg,

vård med mera med mera bibliotek. Som jag nämnde uppfanns egentligen av ideella i den ideella sektorn av civilsamhället och sedan har det inkorporerats i den offentliga sektorn. Så man kan säga att historiskt har den ideella sektorn haft en väldigt framträdande roll i välfärden. Men sedan kom vi då med av välfärdsstaten och att offentliga sektorn skulle bedriva social innovation handlar ju ofta om att. Eller det drivs ofta behovet av att staten inte har kunnat fylla det. Det finns uppenbara missgynnade grupper, uppenbarligen grupper som fortfarande missgynnade, som inte har tillgång till den samhällsservice som de skulle behöva ha.

Och då kommer social innovation som ett sätt att samverka mellan ofta ideella, offentliga och privata aktörer kunna möta det statliga misslyckandet, som man brukar säga. Jättebra. Tack för det. Vi ser att tiden rinner iväg lite när vi kör med rappa, rappa frågor och svar så vi får med så många som möjligt. Karin Undrar Vad kan du se i de? Samarbeten mellan alla fyra samhällsaktörer som du ger exempel på är den största utmaningen. Det är väl egentligen det här med resurser att vem har en offentlig sektor? De har ju många kommuner, till exempel har ju minskade skattebaser och liknande att det inte alltid finns offentliga resurser till att engagera sig i sådana, att investera i nytt och investera i innovationsprocesser vid sidan av ordinarie verksamhet, den ideella sektorn och sin sida. Även om de heter ideella så behöver ju de också resurser. De behöver finansiering till personal och folk som kan vara med på de här processerna sker på dagtid. Det är inte alla organisationer som anställdpersonal som kan vara med till exempel och från den privata sektorn så har ju de ofta att de måste tänka på bottom line, den ekonomiska och att det inte alltid är

prioriterat att engagera sig i sådana här samhällsförändrande processer. Jättebra. Tack för det svaret. Vi går vidare med en fråga från Maria. Vart kan en aktör vända sig med sin utmaning som kräver nytänk tillsammans med andra kompetenser? Saknas det plattformar eller mäklare som har resurser för att koppla ihop aktörer med olika kompetenser? Är ditt exempel om InnovationsLab en sådan plattform? Ja, men precis, det är det. Man säger att innovationssystemet i Sverige. De aktörer som finns för att gerådgivning, finansiering med mera. Innovation är ju ofta kopplad till teknik och industri. Nu har det som jag nämner exemplet joint way. Så har vissa av de aktörer som nu börjat öppna upp så att de kan ta emot sociala innovatörer. Men det är fortfarande ett glapp mellan floran av sociala innovatörer finns och de som kan stötta dem. Det har ju växt fram vissa aktörer och vissa miljöer som är specialiserade på att stötta det här. Vi har t.ex. Impact Hub är en sådan. Vi har harnorrskens house, varje region vi har mikrofonen tror jag med oss här idag till exempel. Companion är ju också en sådan som har blivit mer och mer att de kan stötta sociala innovatörer. Men de är inte heltäckande eller har den typen av finansiering. Det har diskuterats om Almi, som är den statliga bolaget som ska ge stöd till entreprenörer, förverkliga eller växa, att de ska få ett uppdrag inom social innovation, socialt entreprenörskap. Men det har hittills har visat sig inte blivit av, så vi får väl se

vad som händer. Men sedan också som frågan nämndes i frågan också. Det finns ju andra nivåer. Det finns olika typer av plattformar. Det finns det som kallas för Mötesplats social innovation i Sverige som samlar kunskap och

metoder. Aktörer som varje år arrangeraren nationell konferens med hundratals deltagare inom social innovation. I jättebra, spännande ämnen. Här kommer lite mer frågor vi rasslar på här.

Det är en fråga som jag inte ser något namn på här. Hur ser du på finansieringen långsiktigt av socialinnovationer? Ska affärsmodellen vara en sådan att den också blir ekonomiskt hållbar utan stöd utifrån? Ja,

och på det här med stöd utifrån så är det spännande på vad man definierar som stöd utifrån, för det är ofta så att det kopplas så mycket att det är ett stöd från offentlig sektor. Det ser ut att ha stöd utifrån att det som ska byggas bara på försäljning av varor och tjänster, privata konsumenter.

Jag såg en bra kontrast inom det privatanäringlivet häromdagen, där då var ett bolag som utvecklas av fotoböcker där man kan gå in och få sin fysiska fotobok med foton i mobilen. De hade just fått en nyinvestering på 350 miljoner kronor. Från sin privata investerare. Och man undrar alltså i vilken värld inte det som hänt. Varför skaka under armarna? I näringslivet ser man det som någon sortssubvention, utan det som man ser som en investering. Och likadant i socialinnovation måste vi bli mer nyanserad kring. Vad är en rimlig, långsiktigt hållbar finansieringsmodell för det här? Det kan ju hända att det behövs, kanske inte statliga bidrag, men att det i alla fall då staten upphandlar det här eller att man samverkar mellan det, bör utöffentligt partnerskap för att förverkliga de här lösningarna på längre sikt till exempel. Så det finns inget enskilt svar på det. Men det är ju en jätte stor forsknings fråga inom social innovation.

Vi hinner med en sista fråga här från Mary Hur ska vi få långsiktiga finansiella systemupplever? Vi upplever att vi ofta har för kort tid att ge oss de sociala innovationerna möjlighet att kunna implementeras. Det är ett tydligt resultat som vi ser både vår och andras forskning att man kan inte ha projekt finansiering på två år för att finansiera en social innovation som ofta tar kanske tiotalår från ax till limpa. Vem ska prata om limpa i det fallet? För det behövs så mycket komplexa processer för att testa, utveckla, pröva, sprida. Och sedan är samhälls effekten av det här. Så det diskuteras ju väldigt mycket nu att i vilken mån kan man anpassa

investeringar. Men nu har vi ett projekt baserat på samhälle som det ser ut i dag, att det finns verksamhetsstöd till vissa verksamheter. Men framförallt är det projekt baserat och det är inte alltid så bra kopplat till social innovation, även om det är bra i de tidiga faserna. Social innovation där man vill utveckla nya idéer, mobilisera aktörer, kanske testa någonting, utforma, testa, men det missar både förarbetet och den långa långa processen av implementera efter.

Yes, tack för svaret Malin! Nu har vi rundaav. Jag vet att vi håller på att gå över tiden redan.

Vilka ser du som inte har fått svar på din fråga eller om du vill ställa en ny? Kan ju höra av dig direkt till Malin och hennes mejladress kommer alldeles strax upp i bild. Då ser taktiken i Malin att du kom till oss i landet lär.

Och tack också alla er tittare som har varit med i dag. Jättekul att ni är så många som har varit här. Nu ska ni få uppen ruta på skärmen där ni får svar på några korta frågor om vad ni tyckte om det här. Vet vi att ni har svarat där så kommer också rutan försvinna för er. Ni som vill får väldigt gärna skriva in en kommentar i chatten också. Man kan skriva lite mer utförligt om vad man tyckte. Eller om ni vill lämna tips på några kommande seminarier som ni tycker att vi ska ha här i landet. Det här kan ni hitta igen på vår webb redan i eftermiddag. Adressen dit är landsbygd, Skatteverket, punkt, SCB, snedstreck, landet, lagar och här hittar också information om alla kommande seminarier som vi har och de som vi hade under förra året och föregående år. Då ska vi se om jag får koll på minakontroller här. Då har det blivit dags att tacka för den härgången och hoppas att vi ses snart igen.